

TYT-I

1. Köprüsü'nün ışıkları ritmik (ahenkli)

I
bir şekilde yanıp sönüyor. Pencerenin önündeki ağaçların yaprakları dökülünce köprüyü görebiliyorum. Gündüz seyri (hareket

II
etmek) ile gece seyri arasında duygulanımlar başka oluyor haliyle. Gece geç vakit daha bir düşünceye sevk ediyor (itiyor) insanı. Az

III
da olsa görülen yıldızlardan azade (farklı

IV
olarak) geç saatlerde art arda belirli mesafede havadaki uçakların geçişleri, Boğazın bu taraftan gecenin içinde semanın (gökyüzünün)

V
parıldayan ve giden ışıkları oluyor.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Mutlu olduğumuz anlarda bunun sebebini sonucunu çok kurcalamasak da karşımıza aniden çıkıveren bir kuyuya düşüverdiğimizde kuyruğuna basılmış kedi gibi çırpınır dururuz. Sürekli, neden bunlar benim başıma geliyor naraları beynimizin içinde volta atar durur. İşte insan böyle durumlarda en çok acıyı kendisi çekiyormuş, dünyadaki herkes ondan daha iyi durumdaymış yanılışına düşer. Oysaki bu kurma hiyerarşi insanın kendi kendini inandırdığı bir yalandır. İnsanın içinde yanan bir ateştir.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Beklenmedik anda bir zorlukla karşılaşmak
B) Bir sıkıntıdan kurtulmaya çabalamak
C) Sıkıntının sebebini sürekli sorgulamak
D) **Sebepsiz yere mutluluk hissetmek**
E) Kendi kendine büyük bir acı çekmek

3. Sözlerimiz, ilişkilerimizi şekillendiren yapı taşlarıdır. Selamlaşmak, değerli hissettiren ifadeler kullanmak, yerinde özür dilemek, teşekkür etmek gibi davranışlar iletişime olumlu katkı sağlar. Başkasının bir eşyasını kullanmamız gerektiğinde ondan izin istemek, bize yardımcı olan kişilere teşekkür etmek, kaba, kırıcı ve kötü sözlerden kaçınmak çoğu zaman iletişimde işimizi kolaylaştırır.

Bu parçada savunulan düşünce ile doğrudan ilgi kurulabilecek atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çok söz yalansız, çok söz haramsız olmaz.

B) Dilin cirmi küçük cürmü büyüktür.

C) Haklı söz haksızı Bağdat'tan çevirir.

D) Bülbülün çektiği dili belasıdır.

E) **Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.**

4.

- İnsan toplum içinde çeşitli toplumsal çevrelerin etkisi altında yaşar.
- Yazarın görevi insanı toplumla birlikte ele almak, öteki insanlarla ilişkilerini belirtmektir.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazarın görevi, çeşitli toplumsal çevrelerin etkisi altında yaşayan insanın toplumdaki diğer insanlarla ilişkilerini ortaya koymaktır.

B) Yazarın görevi toplumsal bir varlık olan insanı her yönüyle ele alıp toplum içindeki yerini belirlemektir.

C) Yazarın amacı, insanların belirgin özelliklerini ortaya çıkararak onların toplum içindeki önemini diğer insanlara aktarmaktır.

D) Yazarın amacı, toplum içinde insanları tek tek ele alarak onların özelliklerini belirleyip birbiriyle ilişkilerini düzenlemektir.

E) Yazarın görevi çeşitli toplumsal çevreleri ele alıp oradaki insanların birbiriyle uyum içinde nasıl yaşamaları gerektiğini belirtmektir.

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde aynı konuyla ilgili öznel ve nesnel yargı bir arada verilmiştir?

A) Bosna Savaşı'nın kurbanlarından Mostar Köprüsü, insanlığın çabalarıyla yeniden ayağa kaldırılıyor.

B) İhracat sektörü konumunda olan otomotiv sanayisi son yıllarda yaklaşık 500 bin kişiye iş imkânı sağlamıştır.

C) Çevresindeki her şeyi büyük bir tutkuyla çizen Leonardo da Vinci, tablolarına arka fon manzarası ile derinlik kazandırmıştır.

D) Moğollar kadar acımasız olan zaman, onların görkemli başkenti Karakurum'da ne var ne yoksa silip götürmüştü.

E) Arıkuşu, yamalı bohçayı andıran şatafatlı, rengârenk bir kostümle gökyüzünde bir ok gibi ilerler.

6. (I) Roman bizim edebiyatımıza Tanzimat'la birlikte Batı'dan gelmiştir. (II) İçinde geniş bir tarihi birikimi barındırır ve aktarır bugüne. (III) Çeşitli ifade imkânına sahip olan romanla geçmiş dönemlerin yaşamını öğrenir, toplum yapısını görürüz. (IV) Yaşanmış veya yaşanabilir olayları anlatır. (V) Bu türün; eğitim, estetik haz, eğlendirmek ve ideolojik kaygılar için yazıldığı söylenebilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) II ve III B) I ve II C) III ve IV

D) I ve V E) I ve V

6. (I) Sonik patlama, ses hızında veya ses hızının üzerinde bir hızda hareket edilmesi sonucu oluşuyor. (II) Ses hızı, deniz seviyesinde ve 21°C sıcaklıkta yaklaşık 1235.5 km/sa'dır. (III) Günümüzde bazı uçaklar bu hız sınırını aşabiliyor ve bunun sonucunda da sonik patlamalar meydana geliyor. (IV) Örneğin F-16'lar, ses hızından daha hızlı uçabildikleri için sonik patlama meydana getiriyorlar. (V) Uçak yeterince yüksekte uçuyorsa ses yere ulaşmıyor, dolayısıyla onları duyamıyoruz bile.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, uçaklarda ses hızının aşılması sonucu oluşan patlamadan söz edilmiştir.

B) II. cümlede, ses hızı sayısal verilerden yararlanılarak tanımlanmıştır.

C) III. cümlede, günümüzde sonik patlamaya bazı uçakların sebep olduğu belirtilmiştir.

D) IV. cümlede, F-16 uçaklarının yol açtığı sonik patlamanın sebebi vurgulanmıştır.

E) V. cümlede, bazı uçakların seslerinin duyulmamasının sebebi açıklanmıştır.

**7. Unutulur zannettikçe aldanıyorsun
Acı tatlı geçen günlerini
Aklımdan geçenlerin bile şahidi var
Yalnız değilsin hiçbir zaman
Hem olamazsın da istesen
Uykularında bile.**

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünlü düşmesi B) Ünsüz benzeşmesi

C) Ünsüz türemesi **D) Ünlü daralması**

E) Ünsüz yumuşaması

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “-gı, -gi / -gu, -gü” ekinin kullanıldığı sözcük, kökü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Kardeşimin anlatılan konuları algılamada güçlük çekmediğini söyledim.
B) Bugüne kadar göz nuru dökerek yaptığı örgüleri çıkarıp getirdi.
C) Bu eser oldukça iyi kurgulanmış ama üslup ve dil için aynı şeyi söyleyemem.
D) Bu iki eser arasında ince fakat fazlasıyla derin bir çizgi vardır.

E) Yoğun bir kalabalığın içinde bile kendine özgü tavırlarıyla hemen fark edilirdi.

9. (I) Birçokları kendilerinin yapamayacakları şeyleri dostlarında aradıkları için hataya düşüyorlar. (II) Dostlarına vermedikleri şeyleri onlardan istiyorlar. (III) Hâlbuki önce iyi insan olmak, sonra kendine benzeyeni aramak doğru olur. (IV) Sürekli bir dostluk ancak doğruluk ve adaleti sevenler arasında kurulur. (V) Birbirleri için her şeyi yapabilecek dostlar birbirlerinden şerefli ve doğru olmayan hiçbir şeyi istemezler.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde öğelerin dizilişi “özne, dolaylı tümleç, nesne, yüklem.” biçimindedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Okumak, haz duymaya, zihnimizi süslemeye ve yetkimizi arttırmaya yarar. (II) Haz duyurmak hususundaki faydası; insan bir köşeye çekilip tek başına kaldığı zaman kendini gösterir. (III) Zihnimizi süslemesinin, konuşurken, yetkimizi arttırmasının da bir iş hakkında hüküm verirken, o işi başarırken faydası dokunur. (IV) Tecrübeyle yetişmiş kimseler, tek tek bazı işler yapar, onlar hakkında birer hüküm verebilir. (V) Meseleyi her bakımdan göz önünde tutan öğütler vermek, planlar yapmak, nizamlar kurmak, özellikle bilgi sahibi kimselerin elinden gelir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede kökü isim olan isim-fiil vardır.
B) II. cümlede farklı türlerde fiilimsiye yer verilmiştir.
C) III. cümlede işaret zamiri vardır.
D) IV. cümlede ikileme, sıfat görevindedir.
E) V. cümlede sıfat-fiil kullanılmıştır.

11. Dört mevsimin en güzelinin yaşandığı

I II
ülkemizde muhteşem milli parklar bulunuyor.

III
Tam olarak 40 tane milli parkımız var. Millî parklarımızın en genel özellikleri nedir

IV
derseniz; ağacının bol olması, oksijen konusunda zengin olması, doğal hayatın tahrip

V
edilmemiş ve hayvanların şimdilik özgürce yaşayabildiği yerler olmalarıdır.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi çekim eki almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcükler tür bakımından aynıdır?

A) Bugüne kadar verdiği doğru kararlar sayesinde başarıya ulaştı.

Söylediğin doğru söz senin yolunu her zaman açık eder.

B) Sen bizden uzak yaşayabileceğini mi sanıyorsun?

Ailesini alıp buralardan uzak ülkelere gitmeye mecbur kaldı.

C) Böyle bir sanat eseri ancak büyük bir yeteneğin ürünü olabilir.

Sizi akşam çaya bekliyorum ancak çocukları getirmeyin.

D) Akşam vakti, yalnız başına ne arıyorsun buralarda?

Madem buraya kadar geldiniz, ne konuda yardımcı olayım size?

E) Sabah güneşi, gecenin getirdiği tüm sıkıntıları alıp götürür yüreğinizden.

Babasına sabah geleceğini söylemişti ama olmadı işte.

13. (I) Ben bu eve gelin geldiğimde bu tahtalar kapkaraydı. (II) Onları ağartıncaya kadar ellerime kan oturdu. (III) Şu duvarlara bak kendi ellerimle badanaladım hepsini. (IV) Tam biraz rahat edeceğim bir günde beni alıp götürmeye kalkıyorsunuz. (V) Niye çalıştım bu kadar ben?

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi, yüklem türü bakımından ötekilerden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Osmanlı Devleti tarihe karışıp Türkiye Cumhuriyeti kurulurken, genç Türk ulusunun tarih bilinci şekilleniyordu. O dönemlerde Türk tarihi Osmanlı ve Selçuklulardan daha geriye gitmiyordu. Bu topraklardaki kültürün Orta Asya'yla bağlantısı ancak bir grup aydın arasında biliniyordu. Hüseyin Cahit'in Jozeph de Guisnes'den Asya tarihine dair yapıp 1925'te yayımladığı eser çevirisiyle bu durum farklı bir boyut kazandı. Ardından Türk Tarih Kurumunun kuruluşu ve 1930'larda orta öğretim tarih kitaplarının yeniden yazılması sayesinde zamanın gençleri bu ulusun tarihiyle tanıştı.

Bu parçada altı çizili ifadenin gönderme yaptığı söz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gençlerin Türk tarihini bilmemesi

B) Türk kültürünün yeniden oluşturulması

C) Türk ulusunun tarih bilincinin şekillenmesi

D) Hüseyin Cahit'in Orta Asya'ya dair çeviriler yapması

E) Orta öğretim tarih kitaplarının yeniden yazılması

15. Aşağıdakilerin hangisinde birleşik kelimelerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

A) Bal arısı, daha önce gördüğü insanların yüzünü sonra tanıyabilir.

B) Ankara Hastanesinin baş hekimi, yoğun bakımda çıkan yangın hakkında bilgi verdi.

C) Kardeşinin düğününde "Bütün gece dans edeceğim." diyerek sahneye fırladı.

D) Bu planı çökertmek için önce elebaşının yerini tespit etmeliyiz.

E) Antep fıstığının pahalı olmasından dolayı baklavaları cevizle yapıyorlar.

16. "Einstein yanılmış !" Bu cümleyi

I
söylemeye hevesli o kadar çok kişi var ki ...
II
Yalnızca içinde kalmış fizikçi olma hevesiyle
kendini fizikçi sanıp _sayfa sayfa formül
III
döşendikten sonra Einstein'ın yanılığını
ispatladığı yeni kuramını (!) o dergiye bu
IV
dergiye gönderen sıradanlar değil _fizikçiler de
V
dahil bu gruba.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Beykent Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, 3-5 Nisan 2008 tarihleri arasında, uluslar arası

I II
katılımlı "Türk Edebiyatında İstanbul" adlı bilgi
III
şöleni düzenleyecek. Türk edebiyatının çeşitli
IV
türlerine yansıyan İstanbul ile ilgili bildirilerin sunulacağı bu program hakkında ayrıntılı bilgiye <http://www.beykent.edu.tr> adresinden
V
ulaşabilirsiniz.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Tıp fakültesini kazanan Leyla; Ahmet, Fırat, Emine gibi bu mahallenin çocuklarıdır.

Aşağıdakilerin hangisinde noktalı virgül (;) bu cümledeki işleviyle kullanılmıştır?

A) Eli boşa "Ağa uyur." derler; eli doluya "Ağa buyur." derler.

B) Ablam, evin tüm camlarını sımsıkı kapatmış; radyonun sesini sonuna kadar açmıştı.

C) Alınacak malzemeleri tespit ettik, listeledik; yarın listeyi onaylatacak, şirkete göndereceğiz.

D) Sait Faik, Memduh Şevket durum hikâyesinin; Ömer Seyfettin, Refik Halit olay hikâyesinin temsilcileridir.

E) Sokağın başına yeni açılan kitapçı; bakkal, manav ve berberle komşu olmuştur.

19. Bugüne kadar birçok hayvan klonlandı; birçok klonlama girişimi de başarısız oldu. Bu süreçte en büyük direnci gösteren grupsa primatlar. İnsan ve maymun klonlama girişimlerinin hepsinin başarısızlıkla sonuçlanması nedeniyle bilim camiasında bu konuda artık kötümser rüzgârların egemen olduğunu söylemek hiç yanlış olmaz. Ancak ABD'deki Oregon Sağlık ve Bilim Üniversitesinde yapılan çalışma rüzgârın yönünü değiştireceğe benziyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tanık gösterilerek düşünce ispatlanmıştır.

B) Düşünceler örneklerle somutlaştırılmıştır.

C) Açıklamalara başvurulmuştur.

D) Karşıt durumlara yer verilmiştir.

E) Öznel anlatımdan yararlanılmıştır.

20. Beyin ölümü çoğunlukla bitkisel hayatla karıştırılmaktadır. Oysa beyin ölümünde artık vücut fonksiyonlarını yerine getiremez. Yani kişi son nefesini vermiş olmasına rağmen cihaz ve ilaç desteğiyle solunum ve dolaşım devam ettirilir. Ancak belli bir süre sonra bu destekler kesilince kişi kaybedilir. Bitkisel hayatta olan bir hasta ise bakımı yapıldığı müddetçe uzun süre bu durumda kalabilir; çok düşük bir ihtimalle de olsa hayati fonksiyonlarına geri kavuşabilir. Fakat beyin ölümü gerçekleşen hiçbir hasta bugüne kadar uyanamamıştır. Bitkisel hayatta hastanın bazı beyin fonksiyonları hâlâ çalışmaktadır. Yani kişinin solunumu beynin kontrolü altındadır.

Bu parçada konu, aşağıdaki anlatım yöntemlerinden hangisi ön plana çıkarılarak vurgulanmıştır?

- A) Betimleme
C) Tanık gösterme
E) Benzetme
- B) Örneklendirme
D) Karşılaştırma

21. Öykü yazarı, okurla arasında bir sözleşme yapar. Der ki, "Bu okuyacağın kurgudur, gerçek değildir, ben uydurdum." Okur da bunu kabul ederek okumaya başlar. Metnin gerçekliği veya inandırıcılığı dediğimiz şey budur, yazarın anlattığı şey gerçekte öyle olmayabilir ama yazarın becerisi bunu okuyucunun gözünde inandırıcı kılması, bu sözleşmeye uymasındır. ---

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Dolayısıyla öykü yazarı, okura gerçeğin başka türlü de kurgulanabileceğini göstermek amacı taşır.

B) Yani anı ya da hatırat dediğimiz türlerin gerçeklikle kuvvetli bir bağı olmalıdır.

C) Oysa okur, gerçeklikle bağı kuvvetli olan öyküler okumak ister.

D) Sonuçta yazar, öykülerini kurgularken yaşanmış ya da yaşanması mümkün olayları ele alır.

E) Fakat yazar, öykünün sonunda anlaşmayı yok sayıp gerçekliği olduğu gibi anlatır.

22. Hayvan - insan birlikteliği, başlangıcından bugüne dek boyut ve nitelik değiştirerek varlığını sürdürmüştür. İlk zamanlarda, yiyeceğini avlamak ve yırtıcı hayvanlardan korunmak şeklinde görülen basit yaklaşım, evcilleştirme ile birlikte yerini ekonomik kazanımlara ve sosyal paylaşımına bırakmıştır. Süreç içerisinde hayvana yüklenen anlamlar, insan odaklı bir yaklaşımla yapılan tanımlamalar, ona karşı tutumun ve bakış açısının belirleyicisi olmuştur. Tüm dünyada hayvanların ahlaksal statüsüne yönelik geleneksel düşüncenin temel kaynakları, genellikle din ve felsefe olmuştur.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

A) İnsanlar başlangıçta yaşamını sürdürmek için hayvanlara ihtiyaç duymuştur.

B) İnsanlar geçimini sağlamak için hayvanlardan yararlanmışlardır.

C) Hayvanlar bugün insanlarla beraber evlerde yaşamaktadır.

D) Hayvanın insan hayatındaki yerini ve önemini yine insan belirlemektedir.

E) İnsan ve hayvan başlangıçtan bu yana farklı amaçlarla da olsa bir arada yaşamıştır.

23. (I) Kitapları kâğıda basmadan elektronik ortamda yayımlamak hem baskı hem dağıtım masraflarını en aza indirdiği için elektronik kitaplar ucuz fiyatlarıyla göz dolduruyor. (II) Ne var ki kitabı kâğıda basılmış hâliyle okumak gibisi de yok. (III) İnsan kitabını uzandığı yerde rahat rahat okumak istiyor. (IV) Müzik çalarların ya da video oynatıcıların aksine elektronik kitapları okumaya yarayan aygıtlar oldukça yavaş geliyor. (V) Bununla birlikte son zamanlarda bu alanda bir kıpırdanma var. (VI) Ünlü bir dünya markası e-kitap okuyucusunu tanıtırken bir Türk şirketi de “Walkbook” dediği bir modeli piyasaya sürdü.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

24. Robot, otonom veya önceden programlanmış görevleri yerine getirebilen elektro-mekanik bir cihazdır. Bunlar doğrudan bir operatörün kontrolünde çalışabildikleri gibi bağımsız olarak bir bilgisayar programının kontrolünde de çalışabilirler. Robot deyince insan benzeri makineler akla gelse de robotların çok azı insana benzer. Günümüzde robotların en büyük kullanım alanı endüstriyel üretimdir. Özellikle otomotiv endüstrisinde çok sayıda kullanılır. Bunların çoğu kol şeklindedir. Parçaları monte edip birleştirirler, kaynak ve boya yaparlar.

Bu parçada sözü edilen teknoloji ürününün hangi özelliğine değinilmemiştir?

- A) Nasıl çalışıklarına
- B) Biçimsel özelliklerine
- C) Kullanıldığı alanlara
- D) İşlevlerine
- E) Kullanma kolaylığına

25. (I) Gerçek okuyucular, hoşlarına giden kitaplardan bile ağır başlı bir dille bahsederler. (II) Goethe'nin şu sözünü asla unutmayalım: “İçinde bir iyi tarafı bulunmayacak kadar kötü kitap yoktur.” (III) Okumadığını söylemek cesaretini gösterecek az insan vardır. (IV) Bu gibilere Rousseau'yu, Montesquie'yü, Chateaubriand'ı övün. (V) Okumamış olduklarından küçümser bir edayla cevap verirler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Kendilerini naza çekip yazılanları küçümseyenler ancak sahte okuyuculardır.” cümlesi getirilmelidir.

A) I B) II C) III D) IV E) IV

26. Ahmet Hamdi Tanpınar; estetik yönü ve sezgileri derin, çok yönlü ve entelektüel yazarlardandır. Bazı romanlarında detaylı anlatımlarla resimle ilgili konulardan, sanatçılardan söz eder. Ressam veya resim sanatına düşkün karakterler kurgularken; günlük hayatı, İstanbul'un manzaralarını, bir kadının elbisesini veya saçını tarif ederken ünlü sanatçılara ve tablolarına gönderme yapar. Eserlerinde musiki, resim, felsefe ve tarih iç içedir.

Bu parçaya göre yazarın sanat anlayışı ile ilgili olarak

I. Sanatsal ve kültürel birikimini eserlerine yansıtmıştır.

II. Eserlerinde kahramanların ruhsal portrelerini ayrıntılarıyla çizmiştir.

III. Eserleriyle tarih ve diğer sanat dalları arasında güçlü bir bağ vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir.

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) II ve III

27. Depresyon kapsamında tek uçlu mizaç bozukluğu ve iki uçlu mizaç bozukluğu gibi hastalıklar mevcuttur. İkinci gruptaki insanlar bazen coşkulu, bazen ise içe kapalı dönemler geçirir. Bu insanlar toplum tarafından "kişilik bozukluğu, tembel, beceriksiz" gibi sözlerle suçlanıp, etiketlenir. Böyle durumda kişiler daha da kötü yönde etkilenip daha fazla uyumsuz, huysuz, duygu durumu sık değişen tarzda davranışlar sergiler. Zamanında müdahale edilmediği için bu kişiler toplumda "aksayan kişiler" olarak nitelendirilir. Davranış bozukluğunun bir hastalık nedeniyle olduğu tespit edilirse kişi tedavi edilebilir ve hayatını düzenli bir şekilde sürdürmesi sağlanabilir.

Bu parçada depresyonla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

A) Tek uçlu mizaç bozukluğu olan hastaların bazen içe kapanık bazen coşkulu olduğuna

B) Depresyon hastalarının tedavi edildiği takdirde düzenli bir yaşam sürdürebileceğine

C) İki uçlu mizaç bozukluğu yaşayan kişilerin toplum tarafından dışlanmaması gerektiğine

D) Toplum tarafından eleştirilen depresyon hastalarının davranışlarının düzeldiğine

E) Tek uçlu mizaç bozukluğu olan hastaların topluma şiddet uygulama eğiliminde olduğuna

28. Ben, kahramanlarının iplerini istediği gibi oynatarak insanlardan kuklalar yaratan büyük romancıların yeteneklerinden yoksunum. Roman kahramanlarına uygulayacağım, onları peşinden koşturacağım büyük ülkülerim yok. İnsanlara, özellikle tutunamayanlara saygım büyük olduğu için acıyorum; böyle büyük meselelerin makale, inceleme, deneme gibi yazı türlerinin konusu olduğuna inanıyorum.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen bir yazarın düşüncesi olabilir?

A) Yazarın edebiyat dünyasında kalıcı olması için ideallerini eserlerinde yansıtması gerekir.

B) Kişiler romanda; acıları ve yalnızlığıyla, yazarın ideallerini yansıtmadan yer alabilmelidir.

C) Romanda kahramanların ilişkilerini toplum kuralları belirler ve yönlendirir.

D) Büyük yazarlar insanların sorunlarını yansıtır ve bunlara çözüm yolları üretir.

E) Yazar, insana karşı sorumluluğunu her türde eser vererek yerine getiren kişidir.

29. Yazarlarımızın çoğu çok zor şartlar altında çalıştılar, hele bizden önceki kuşak... Kimi öğretmendi kimi muhasebeci... Yazarlığın bir uğraş, gerçek bir uğraş alanı olması için yazarın hiç olmazsa geçim şartlarının çok iyi olması gerekir. O açıdan kitabınızın ne kadar satıldığı önemli ama şu da var ki -ben kendimde de yakalıyorum- eseri çok satılan yazarlara da düşman oluyoruz. Bu da doğru değil. Bu yazarlar arasında çok önemli eserler vermeye çalışan, yazarlıklarında aşama kaydetmeye çalışan kişiler de var.

Bu sözler aşağıdakilerden hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

A) Yazmaya başladığınız yıllarda kitaplarınızı yayımlatma konusunda zorluklarla karşılaştınız mı?

B) Yazma sürecinin çok sancılı olmasına rağmen yazar niçin yazmaya devam eder?

C) Eserlerinin çok satılması bir yazar için önemli midir, önemliyse neden?

D) Sizin dönemde yazarlar daha çok hangi mesleklerle uğraşıyorlardı?

E) Sizden önceki yıllarda hangi konularda yazılmış kitaplar daha çok satılırdı?

30. I. Evrenselleşme tarafından hızla yok edilen ve yeni kuşaklar tarafından sahip çıkılmayan kültürel miras, eski binalar gibi kendi kendine yıkılmaktadır.

II. Kültürün yıkılıp yok olmadan sonraki kuşaklara aktarılması ise ancak eğitim yoluyla sağlanabilir.

III. Hâlbuki kültürel mirasın korunması, bu mirasın "sürdürülebilir" kılınmasıyla mümkündür.

IV. Hangi açıdan bakılırsa bakılsın eğitimin kültüre köprü olma özelliği asla yok sayılamaz.

V. Dildeki her kelime, her cümle, kültüre ait bir göstereyi temsil ettiğinden dil eğitimi ise kültürel devamlılığın ilk şartıdır.

Numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) II ile III

B) I ile III

C) II ile IV

D) III ile V

E) IV ile V

30. Hızla artan nüfus, gezegenimizde büyük miktarda biriken ve çözünemeyen atıklara neden olmaktadır. Biriken bu atıkların birçok canlının yaşadığı alanı yok etmesi, toksik etkiye sebep olması, çevreyi kirletmesi gibi etkilerden dolayı biyosferdeki yaşam şartları dramatik bir şekilde değişmektedir. Bu nedenle özellikle son yıllarda birçok ülke kullanım alanları fazla olan ve sonradan doğada atık sorununa sebep olmayacak malzemelere karşı yeni arayışlara girmiş durumdadır. Desteklenen birçok özel program ve projeye, insan hayatında büyük yeri olan ve sonradan sorun teşkil etmeyecek malzemeler, çeşitli organizmalar tarafından sentezlenmekte veya üretilmektedir.

Bu parçada doğada çözünemeyen atıklarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Doğadaki birikme nedenine
- B) Canlıların yaşamını tehdit ettiğine
- C) Birçok programa ve projeye yön verdiğine
- D) Ülkelerin bu sorunu çözme çabalarına
- E) Dünya ekonomisine büyük yük getirdiğine**

31. Biri profesyonel ressam olmak üzere iki kişi fotoğraflara bakarken göz izleyicisi tarafından hangi noktalara odaklandıkları belirlendi. Bunlardan biri fotoğrafın bütününe aynı oranda göz hareketi yaparken ressam olan diğer gözlemcinin ise dikkatini fotoğraftaki insan figüründe yoğunlaştırdığı görüldü. Ressamların göz hareketlerindeki bu farklılık baktıkları bir görüntüye dair daha fazla detay hatırlamalarına da yardımcı oluyor. Bu örnek, insanların ilgi alanlarının ve mesleklerinin algıları üzerindeki etkisinin bir göstergesidir.

Bu parçadan kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Resim sanatına ilgisi olmayan insanlar ayrıntıların farkına varamazlar.
- B) Sanatçıların algıları yüksek olduğundan ayrıntıları hafızalarına daha kolay kaydederler.
- C) Teknoloji, insanların ilgi alanlarını tespit etmekte kullanılan önemli bir araçtır.
- D) İnsanların göz hareketleri bir görüntüye bakarken ilgi alanlarına ve mesleklerine göre farklılık göstermektedir.**
- E) Ressamlar yaptıkları tablolarında insan figürlerinin ayrıntılarını ön plana çıkarırlar.

32. Okuma ve yazma becerileri genellikle etkileşim gerektirmez. Kişi bu dil becerilerini çoğunlukla tek başına kullanır. Ancak dinleme ve konuşmada genellikle bir etkileşimde bulunma durumu söz konusudur. Konuşma olduğunda dinlemenin, dinleme olduğunda da bir konuşmanın var olduğu düşünülmelidir. Anlamaya yönelik dil becerilerinden okumada, metne gözle bakmak gibi yoğunlaşmayı tamamlayıcı zorunluluklar vardır. Dinlemede göz ve yoğunlaşmayı sağlamada görev üstlenen diğer unsurları bir noktada toplamak daha güçtür.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Daha rahat okumak ve yazabilmek için sessiz bir ortamın gerektiğine
- B) Dinlerken konuyu anlamak için konuşmacının gözüne yoğunlaşmak gerektiğine
- C) Okuma, yazma, konuşma ve dinleme etkinliğinin iletişimdeki önemine

D) Kişi belli bir noktaya yoğunlaşmadığı için dinlemenin okumaya göre daha zor olduğuna

E) Dinlemenin etkili olmasında konuşmacının yeteneğinin önemine

33. Bir toplumda yeni kuşaklara sözle, yazıyla, davranışla geçen değerler olarak tanımlanan geleneğin özünü, toplulukların davranışlarına temel olan alışkanlıklar meydana getirir. Alışkanlıkların ve göreneklerin geniş zaman boyutunda dönüşümüyle, birikimiyle ve aktarılmasıyla ilgili olan gelenekler gerçek anlamda bir değerler toplamıdır. Toplumla çeşitli şekillerde temas kuran edebiyatın kaynaklarından biri de işte bu değerler toplamıdır.

Bu parçaya göre gelenek

- I. bir kanal aracılığıyla geleceğe aktarılır.
II. uzun bir zaman diliminde değişebilir.
III. edebiyat için önemli bir araçtır.
IV. bireylerin davranışını şekillendirir.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

34. Gazeteci:

Bilim insanı:

- Çocukken babam, Madam Curie'nin hayatını anlatan bir kitap hediye etmişti. Kitabı okuyunca piezoelektrik olgusunu keşfeden Madam Curie'nin eşi Pierre Curie'ye âşık oldum ve fiziğe de ilgim böyle başladı. Üniversite sınavına girmiştim ama fizik mi yoksa kimya mı okumak istediğime karar veremiyordum. İşte tam bu dönemde Erdal İnönü ile Kocaeli Kitap Fuarı'nda tanıştık. Bana *Anılar ve Düşünceler* kitabını imzalayıp verdi. "Kitabı okuyunca karar vereceğine inanıyorum." dedi. Kitabı okumamla birlikte hayatım derinden değişti.

Bu diyalogda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Kazandığınız başarılar size nasıl imkânlar sundu?

B) Neden kimyayı değil de fiziği seçtiniz?

C) Çocukken hangi konulara merakınız vardı?

D) İşinizi eğlenceli kılmak için neler yapıyorsunuz?

E) Fizik alanını seçmenizdeki en büyük etken ne oldu?

35. Dede Korkut hikâyelerinin giriş bölümünde “Evin dayağı, solduran sop, dolduran top, bayağı kadın” ismi verilen dört tip kadından söz edilir. Dede Korkut’a göre “Evin dayağı” en olumlu kadın tipidir. Bu tip, yabandan bir misafir gelse onu ağırlayan, doyuran, düşkünlere yardım eden kocasının şanını yürüten kadındır. Bunun tam tersi de “bayağı kadın”dır. Bu tip sürekli kocasını mahcup eder, cimrilik yapar, nankördür. “Solduran sop” tipindeki kadın, tıka basa yemek yer, yine açlıktan şikâyet eder ve kocasından bir türlü memnun kalmaz. “Dolduran top” kendi ilgisizliği sonucu evine gelen zararları önleyemedikleri için komşularına sitem eder.

I. Çocuklarını evde bırakıp dışarı çıkan annenin döndüğünde onları bulamayınca “Niye bakmadınız!” diye komşulara veryansın etmesi

II. Bilge Teyzenin her akşam yaptığı yemeklerden yaşlı ve kimsesiz komşularına götürmesi

III. Komşunun saatlerce kocasının maaşının az olduğundan yakınıp sonra da yeni aldığı pahalı elbiselerini anlatması

Yukarıda numaralanmış ifadelerden hangileri bu parçada anlatılan Dede Korkut hikâyelerindeki kadın tipleriyle ilişkilendirilebilir?

- A) I, II ve III B) I ve II C) Yalnız III
D) I ve III E) Yalnız II

36. Ağaç kültü Türk sosyal hayatında önemli bir yere sahiptir. Mevsimden mevsime kendini yenilemesi ve daha birçok özelliğinden dolayı ağaç, Türk toplulukları arasında hayatın ve sonsuzluğun timsali olarak görülmüştür. Türk insanı ağacın oluşumu ile kendi hayatının tabii seyri arasında bir benzerlik olduğuna inanmış ve yaşadığı her coğrafyada kutlu mekânlarla ağaçlar arasında çeşitli ilişkilendirmelerde bulunmuştur. Bu inanışın bir sonucu olarak, en eski devirlerden günümüze kadar Türk toplulukları arasında mabetlerin çevrelerine ve mezarların yanlarına ağaç dikilmiştir. Ağacın maddî varlığı kutsal olarak görülmemiş, temsil ettiği güç kutsal olarak görülmüştür.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) En eski devirlerden günümüze kadar Türk toplulukları arasında ağaç kutsal kabul edilir.

B) Türkler ağacı, geçim ve yaşam kaynağı olarak gördüklerinden her yere ağaç dikmişlerdir.

C) Türk insanı ağacın oluşumunu ve gelişimini kendi hayatıyla ilişkilendirmiştir.

D) Türkler kutsal mekânlarla ağaçlar arasında bir ilişki olduğuna inanmışlardır.

E) Türk toplulukları ağacı sonsuzluğun ve yaşamın temsilcisi olarak görmüşlerdir.

37. – 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

“Onlar deneyimlerin çocuklarıdır.” Atasözleri ve deyimler üzerine söylenmiş belki de en güzel söz bu... Neredeyse günün her anında söyleyecek bir atasözü ya da deyim bulabiliriz. İlk öğrendiğimizde mecazlı, nükteli özelliklerini anlamakta zorlanmışızdır birçoğumuz. Gözlerimizin önüne yorganın dışına taşan ayaklar, ucunda ziller asılı etekler, damlayan çeşmeler gelse de zamanla ve deneyimle ulaşıyoruz gerçek anlamlarına. Yaşanmış olaylar üzerine söylenmiş olduklarını öğrendiğimizdeyse çıkış noktalarını merak ederiz ve sonunda çoğu zaman eğlenceli öykülerle karşılaşırız.

37. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Atasözleri ve deyimlerin yaşanmışlıkların bir özeti olduğuna
- B) Atasözlerinin ve deyimlerin günlük dilde sıklıkla kullanıldığına
- C) Deyim ve atasözlerinin nükteli ve mecazlı sözler olduğuna
- D) Çocukların atasözleri ve deyimleri öğrenip kullanmakta zorlandıklarına**
- E) Her bir atasözü ve deyimün ilginç bir hikâyesinin olduğuna

- 38.** I. Etekleri zil çalmak
II. Ayağını yorganına göre uzat.
III. İki gözü iki çeşme ağlamak
IV. Damlaya damlaya göl olur.
V. Yorgan gitti kavga bitti.

Bu parçada numaralanmış deyim ve atasözlerinden hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve IV
- D) IV ve V
- E) III ve V**

39. – 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bilim insanlarına göre, Kızıl Gezegen'in güney kutbunda bulunan 1.5 kilometre kalınlığındaki buz tabakasının altında 20 kilometre genişliğinde bir göl bulunuyor. Gölün bir yeraltı havuzu mu yoksa çamur katmanı mı olduğu ise henüz bilinmiyor. Daha önce yapılan araştırmalarda Mars'ta su bulunduğu dair işaretlere rastlandığı belirtilmişti ancak bu son buluş gezegende kalıcı su kaynağı bulunduğu dair ilk kanıt olarak tarihe geçti. Göl yataklarının geçmişte Mars'ın yüzeyinde bulunduğu tahmin ediliyor. Bilim insanlarına göre, gezegende su kaynağının varlığının kanıtlanması, Mars'ta hayat olma ihtimalini de yeniden gündeme getirecek.

39. Bu parçada söz edilen araştırmaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Mars'ta bulunan göl suyunun nitelikleri kesin olarak belirlenmiştir.
- B) Daha önceki araştırmalarda Mars'ta kalıcı su olduğuna dair işaretler bulunmuştur.
- C) Mars'ta suyun bulunmasıyla birlikte hayat olabileceği ihtimali güçlenmiştir.**
- D) Mars'ın yüzeyinde kesin olarak daha önceden göl yatakları bulunmaktadır.
- E) Mars'ın büyük bir kısmı 1.5 kilometre kalınlığında buzlarla kaplıdır.

40. Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.**
- B) Öznel anlatım kullanılmıştır.
- C) Örneklendirmeye düşünce ispatlanmıştır.
- D) Tanımlamayla anlatım yoğunlaştırılmıştır.
- E) Tanık gösterilerek düşünce pekiştirilmiştir.